

Процедури за изпълнение на съдебно решение - Чешка република

Езиковата версия, която търсите, в момента се подготвя от нашите преводачи.
Моля, имайте предвид, че версиите на следните езици **CS** вече са преведени.

СЪДЪРЖАНИЕ

- 1 Какво означава принудително изпълнение в областта на гражданските и търговските дела?
- 2 Кой орган или кои органи са компетентни да извършват принудително изпълнение?
- 3 При какви условия може да се издаде подлежащ на принудително изпълнение документ или решение?
 - 3.1 Производство
 - 3.2 Основни изисквания
- 4 Цел и естество на принудителните мерки
 - 4.1 Кои видове активи могат да бъдат предмет на принудително изпълнение?
 - 4.2 Какви са последиците от принудителните мерки?
 - 4.3 Какъв е срокът на действие на тези мерки?
- 5 Има ли възможност за обжалване на решението, с което се постановява такава мярка?
- 6 Подлежи ли принудителното изпълнение на ограничения, по-специално във връзка със защитата на длъжника или сроковете?

1 Какво означава принудително изпълнение в областта на гражданските и търговските дела?

Това означава принудително да се наложи спазване на задължение, наложено чрез изпълнително основание, дори срещу волята на лицето, по отношение на което е наложено задължението. Ако той/тя не спазва доброволно наложеното му с изпълняемото съдебно решение, вискателят може да подаде до съда или до съдебен изпълнител молба за принудително съдебно изпълнение или за изпълнение.

Съдът ще разпорежи и ще извърши принудителното изпълнение с изключение на изпълнителни основания, които се представят в административни или данъчни производства. Следователно по граждански дела вискателят винаги може да се обърне към съда.

Вискателят по съдебното решение винаги може да се обърне към съдебен изпълнител. Съдебният изпълнител ще изпълни съдебно решение с разрешение от съда, с изключение на следните съдебни решения:

- съдебни решения за грижа за малолетно или непълнолетно дете;
- съдебни решения в случай на защита срещу домашно насилие;
- съдебни решения от институциите на Европейския съюз;
- чуждестранни съдебни решения.

Молба за изпълнение може да бъде подадена обаче, ако изпълнението следва да протече в съответствие със съдебно решение относно издръжка на непълнолетно или малолетно дете или съгласно чуждестранно решение, когато е издадена декларация за изпълняемост в съответствие с пряко приложимо законодателство на Европейския съюз, международен договор или решение за признаване.

Принудителното изпълнение на съдебно решение чрез съда се урежда в членове 251—351а от Закон № 99/1963, Граждански процесуален кодекс, с измененията. Членове 492—513 от Закон № 292/2013 за специалните съдебни производства, с измененията, се прилагат обаче за принудително изпълнение на съдебни решения по въпроси в областта на семейното право.

Принудителното изпълнение на съдебно решение чрез съдебен изпълнител се урежда главно с членове 35—73 от Закон № 120/2001 относно съдебните изпълнители и принудителното изпълнение (Кодекс за принудителното изпълнение), с измененията. По-специално що се отнася до наредбата за индивидуалните методи за принудително изпълнение на съдебно решение, съдебният изпълнител действа в съответствие с Гражданския процесуален кодекс.

2 Кой орган или кои органи са компетентни да извършват принудително изпълнение?

По принцип компетентен да разпорежда и извършва **принудително изпълнение на съдебно решение** е общият съд на ответника (член 252, параграф 1 от Закон № 99/1963, Граждански процесуален кодекс, с измененията). Изключенията от това правило са определени в член 252 от Гражданския процесуален кодекс.

За повече подробности относно общия съд на ответника, вж. „Основни правила за местна компетентност“ (част 3.2.1. от информационен лист „Компетентност – Чешката република“).

Изпълнението може да бъде извършено от съдилищата и назначени от съда съдебни изпълнители. В съответствие с член 45 от Закон № 120/2001 относно съдебните изпълнители и принудителното изпълнение (Кодекс за принудителното изпълнение), с измененията, съдът по изпълнението, който разполага с предметна компетентност, е районният съд. Съдът по изпълнението с местна компетентност е съдът, в чийто съдебен район е постоянното пребиваване, местопребиваването в Чешката република в съответствие с вида престой за чужденец, седалище и т.н. на ответника. Въпросът за компетентността се разглежда по-подробно в посочената разпоредба на Кодекса за принудително изпълнение.

За повече подробности вж. също въпрос „Какво означава принудително изпълнение в областта на гражданските и търговските дела?“

3 При какви условия може да се издаде подлежащ на принудително изпълнение документ или решение?

3.1 Производство

Принудително изпълнение на съдебно решение

Производство може да бъде образувано само по молба на вискателя, ако ответникът не изпълни доброволно наложеното му с изпълняемото съдебно решение. Дори без молба, в съответствие със Закон № 292/2013 за специалните съдебни производства, с измененията, съдът ще разпорежи изпълнение на някои преюдициални заключения, напр. във връзка с защитата срещу домашно насилие.

Принудителното изпълнение на съдебно решение може да бъде разпоредено само ако решението включва идентификация на вискателя и на ответника, определение за обхвата и съдържанието на задължението, за чието изпълнение е подаден искът за принудително изпълнение и определяне на крайния срок за спазване на задължението. Ако в съдебното решение не е определен краен срок за спазване на задължението, се подразбира, че наложеното със съдебното решение задължение трябва да бъде спазено в рамките на три дни, а в случай на принудително извеждане — в рамките на петнадесет дни от обявяването на съдебното решение за окончателно. Ако в съответствие със съдебното решение задължението трябва да бъде спазено от повече от един ответник, и ако е делимо, задължението трябва да се спазва еднакво от всички ответници, освен ако в решението не е определено друго.

Когато подава молба за принудително изпълнение, вискателят не трябва да бъде представляван от адвокат.

В молбата за принудително изпълнение на съдебно решение, с което се налага плащане на парична сума, трябва да бъдат обозначени специфичният метод на изпълнение и други определени от закона предпоставки. Молбата за принудително изпълнение трябва да бъде придружена от копие от съдебното решение, към което има потвърждение за

неговата изпълняемост. Съдът, който се произнася по същество като съд от първа инстанция, ще осигури това потвърждение към съдебното решение. Не е необходимо да се прилага копие от съдебното решение, ако молбата за принудително изпълнение е подадена до съда, който е разгледал въпроса по същество като съд от първа инстанция.

Решенията се изготвят винаги под формата на резолюции в изпълнително производство.

По правило съдът ще разпореда принудително изпълнение, без да изслушва ответника.

В съдебните производства в Чешката република се заплаща съдебна такса (вж. Закон № 549/1991 за съдебните такси, с измененията). В обосновани случаи законът позволява освобождаване от съдебни такси.

Изпълнително производство

Изпълнението ще се извършва от съдебен изпълнител, посочен от вискателя в молбата за изпълнение. Актове на съдебния изпълнител се считат за актове на съда по изпълнението.

Изпълнителните производства се образуват по молба на вискателя или по молба на лице, което е доказало, че му е дадено или прехвърлено право, определено съгласно съдебно решение. Те се образуват на датата на предаване на такава молба на съдебния изпълнител. Съдебният изпълнител може да започне да определя и обезпечава активите на длъжника само след като съдът е издал разрешение за това и е разпоредил изпълнението.

Молбата за изпълнение трябва да включва:

- идентификация на съдебния изпълнител, който следва да води изпълнението, като се посочва седалището му (списък на съдебните изпълнители можете да намерите на уебстраницата на Камарата на съдебните изпълнители на Чешката република (Exekutorská komora České republiky) <http://www.ekcr.cz/seznam-exekutoru.php&w>; за съдебните изпълнители не е определена местна компетентност — всеки съдебен изпълнител може да извършва дейност на цялата територия на Чешка република);
- посочване на въпроса, за който се отнася молбата, и нейната цел;
- идентифициране на участниците, т.е. вискателят или лицето, което се ползва с право съгласно съдебното решение, и ответникът; за физически лица това означава собствено име, фамилия, постоянно пребиваване на участниците или местопребиваване в Чешката република в съответствие с вида престой за чужденец и, когато е приложимо, ЕГН или дата на раждане на участниците, или за юридически лица — корпоративно име или търговско наименование, седалище и идентификационен номер;
- точно посочване на изпълнителното основание;
- задължението, което следва да се приведе в изпълнение чрез изпълнението, и когато е приложимо, в каква степен ответникът спазва принудително наложеното му задължение;
- когато е приложимо, идентифициране на доказателствата, на които основава своето право вискателят;
- подпис;

Към молбата за изпълнение трябва да бъдат приложени оригиналът или заверено копие на изпълнителното основание заедно с потвърждение на неговата изпълняемост или копие на нотариален акт с разрешение за изпълнение, освен когато изпълнителното основание е издадено от съда по изпълнението. Органът, издал изпълнителното основание, предоставя потвърждение на изпълняемостта, докато за спогодби и споразумения то се предоставя от органа, който ги одобрява.

3.2 Основни изисквания

Принудителното изпълнение на съдебно решение (изпълнение) може да бъде разпоредено въз основа на изпълнително основание, ако наложеното задължение не е спазено доброволно.

Изпълнително основание е:

- решение с изпълнителна сила на съда или съдебния изпълнител, ако в него се признава право, налага се задължение или се засягат активи;
- изпълняемо съдебно решение на съд или друг разследващ орган, прокуратура и съдебен орган, ако в него се признава право или се засягат активи;
- изпълняемо арбитражно решение;

- нотариален документ с разрешение за принудително изпълнение, изготвен в съответствие със специално законодателство;
- изпълняемо съдебно решение и друго изпълнително основание от публичен орган;
- други решения с изпълнителна сила и одобрени спогодби и документи, чието изпълнение е позволено по закон.

Ако в изпълнителното основание не се определя краен срок за спазване на задължение, се подразбира, че наложеното с изпълнителното основание задължение трябва да се изпълни в рамките на три дни, а в случай на принудително извеждане — в рамките на петнадесет дни от обявяването на съдебното решение за окончателно.

Принудително съдебно изпълнение

Общият съд по отношение на ответника е компетентен да налага и изпълнява съдебно решение, да изпълнява дейността, определена от съда преди разпоредането на принудителното изпълнение, и по отношение на декларации за активите, освен ако в член 252 от Закон № 99/1963 от Гражданския процесуален кодекс, с измененията, не е посочено друго.

Принудителното изпълнение може да бъде разпоредено само до исканата от възискателя степен, която в съответствие с решението е достатъчна за неговото удовлетворение (член 263, параграф 1 от Закон № 99/1963, Граждански процесуален кодекс, с измененията).

Съдът ще отхвърли молба за принудително изпълнение, ако от нея вече е ясно, че постъпленията няма да бъдат достатъчни, за да покрият разноските по принудителното изпълнение (член 264, параграф 2 от Закон № 99/1963, Граждански процесуален кодекс, с измененията).

Изпълнително производство

Съдебен изпълнител ще извърши действията по принудителното изпълнение с разрешение от съда, с изключение на посочените по-горе съдебни решения (точка № 1).

Съдебен изпълнител, който получава молба за изпълнение, ще поиска заповед за изпълнение — най-късно петнадесет дни от датата на подаване на молбата — за разрешение и за разпоредане на изпълнението. Съдът ще издаде разрешение в рамките на петнадесет дни, ако са спазени всички законово определени предпоставки. Ако не са спазени всички законово определени предпоставки за извършване на принудително изпълнение, съдът ще даде указания на съдебния изпълнител да отхвърли, частично или изцяло, или да откаже молбата за изпълнение, или да спре изпълнителното производство. Съдебният изпълнител е обвързан с това указание.

Съдът по изпълнението с предметна компетентност е районният съд.

Ако ответникът е физическо лице, съдът по изпълнението с местна компетентност е съдът, в чийто съдебен район е постоянното пребиваване или местопребиваването в Чешката република на ответника, в съответствие с вида престой на чужденец. Ако ответникът е юридическо лице, съдът с местна компетентност е този, в чийто съдебен район се намира седалището на ответника. Ако ответник, който е физическо лице, няма постоянно пребиваване или местопребиваване в Чешката република, или ако ответник, който е юридическо лице, няма регистрирано седалище в Чешката република, съдът с местна компетентност е този, в чийто съдебен район се намират активите на ответника.

Някои освобождавания в рамките на местната компетентност произтичат от Закон № 292/2013 за специалните съдебни производства, с измененията, напр. член 511.

4 Цел и естество на принудителните мерки

4.1 Кои видове активи могат да бъдат предмет на принудително изпълнение?

Изпълнителни действия могат да бъдат предприемани по отношение на движими и недвижими активи, права и други активи, с някои изключения.

В съответствие с членове 321—322 от Закон № 99/1963, Граждански процесуален кодекс, с измененията, изпълнителни действия не могат да бъдат предприемани, по-специално по отношение на следните:

- вещи, чиято продажба е забранена в съответствие със специално законодателство или които не подлежат на принудително изпълнение в съответствие със специално законодателство;
- вещи, притежавани от ответника, които са му необходими, за да задоволява своите материални потребности и тези на семейството си или да изпълнява професионалните си задължения, както и други вещи, чиято продажба би била в разрез с моралните норми (по-специално това означава обикновени вещи, включващи дрехи, обичайно домакинско

оборудване, брачни халки и други подобни вещи, медицински изделия и други вещи, от които ответникът се нуждае поради заболяване или физически недостатъци, средства, изчислени в размер на два пъти жизненото равнище на лице в съответствие със специално законодателство, животни, които не се държат за икономически цели и които играят ролята на спътник на лицето);

- Ако ответникът е предприемач, негови вещи, които са му необходими, за да изпълнява търговската си дейност (това не се прилага, ако се ползват с право на задържане и ако то е предназначено за събиране на вземане от взискателя);
- техническо оборудване, на което, в съответствие със специално законодателство, води документация за инвестиционни инструменти или съхранява документи, свързани с данни в тази документация, и техническо оборудване, служещо за предоставяне на данни за собственици на инвестиционни инструменти в съответствие със специално законодателство;
- вещи, които ответникът е придобил като заместващи активи (това не се прилага, ако ответникът има право да се разпорежда свободно с тези вещи, или ако принудителното изпълнение включва събиране на задълженията на починало лице, или задължения, свързани с попечителство върху вещи, придобити като заместващи активи).

Взискателят също така винаги може да подаде молба за обезценка на изброените по-горе вещи, ако те са били придобити от ответник, който посредством умишлено престъпно деяние е причинил вреди чрез неоснователно обогатяване посредством такова престъпление, ако взискателят е увредената страна в това престъпление

Изброените по-долу също не подлежат на принудително изпълнение:

- иски срещу спогодба, които са изплатени от застрахователна компания в съответствие със застрахователна полица, ако спогодбата следва да се използва за изграждане на нова или за възстановяване на вече съществуваща сграда;
- парични помощи за социални грижи, помощи за покриване на разходи по издръжка, държавна социална помощ, семейни надбавки и еднократна държавна социална помощ, както и помощи за деца в приемни семейства;
- вземания, които ответникът е придобил като заместващи активи; това не се прилага, ако ответникът има право свободно да се разпорежда с вземането или ако принудителното изпълнение включва събиране на задълженията на завещателя или задължения, свързани с попечителство върху вещи, придобити като заместващи активи;
- само две пети от вземанията от физически лица, които са предприемачи, възникващи в хода на тяхната търговска дейност, подлежат на принудително изпълнение; ако обаче е налице молба за принудително изпълнение на някое от вземанията с предимство, на принудително изпълнение подлежат три пети от тях;
- само две пети от вземанията за лицензионни възнаграждения подлежат на принудително изпълнение, ако ответникът е авторът; ако обаче е налице молба за принудително изпълнение на някое от вземанията с предимство, на принудително изпълнение подлежат три пети от тях (същото се прилага за вземания, произтичащи от права на изпълнители и от права на създатели на индустриална собственост).

В този списък са представени основните ограничения относно обезценката на активи чрез принудително изпълнение или изпълнение. Гражданският процесуален кодекс съдържа някои допълнителни ограничения, напр. в член 267b.

Методът на обезценяване на съпружеска имуществена общност е заложен в член 262a, параграфи 1 и 2 от Закон № 99 /1963, Граждански процесуален кодекс, с измененията, и в член 42 от Закон № 120/2001, Кодекс за принудително изпълнение, с измененията. Принудителното изпълнение по отношение на активи, които са част от съпружеска имуществена общност, може да бъде разпоредено за събиране на задължение, направено само от единия от съпрузите по време на брака или преди неговото сключване. За целите на заповедта за изпълнение активите, които не са част от съпружеската имуществена общност, само защото съдебно решение е отменило тези активи или е намалило съществуващия им обхват, или тъй като обхватът на съпружеската имуществена общност е намален съгласно договор, или е променен режимът на отделни активи, или произходът на съпружеската имуществена общност е договорно определен, считано към датата на прекратяване на брака, също се считат за част от съпружеската имуществена общност на ответника и неговия/ата съпруг/а.

Принудително изпълнение чрез приспадане от работни заплати или други приходи на съпруга/ата на ответника, чрез изземване от съпруга/ата на ответника от сметка във финансова институция, изземване на други парични вземания от съпруга/ата на ответника или изземване на други активи от съпруга/ата на ответника може да бъде разпоредено в случай на събиране на задължение, което е част от съпружеската имуществена общност.

4.2 Какви са последиците от принудителните мерки?

5 Има ли възможност за обжалване на решението, с което се постановява такава мярка?

Opravné prostředky při soudním výkonu rozhodnutí:

В хода на принудителното съдебно изпълнение на съдебно решение е възможно да се подаде жалба в съответствие с общите разпоредби на Гражданския процесуален кодекс относно жалбите. Ответникът трябва да подаде такава жалба в рамките на 15 дни от предоставянето на писмено копие от съдебното решение в съда, чието решение се обжалва. Ако тя бъде подадена от лице, което има право на това, в рамките на допустимия срок за обжалване, съдебното решение няма да влезе в сила до постановяване на окончателно решение на апелативния съд по жалбата (вж. също член 254 от Закон № 99/1963 от Граждански процесуален кодекс, с измененията).

В хода на принудителното изпълнение на съдебно решение не е възможно, поради законови съображения, да се спре производството и да се пренебрегне спазването на крайния срок. Също така не е възможно да се предяви иск за възобновяване на изпълнението; възможно е обаче да се предяви иск за нищожност, но само ако искът е насочен срещу окончателното решение на апелативните съдилища, с което жалбата е била отхвърлена или въззивното производство е било прекратено, както и окончателното решение на апелативните съдилища, с което решението на съда от първа инстанция по отхвърлянето на жалба или въззивна жалба е било потвърдено или променено поради забавяне (вж. също член 229, параграф 4 и член 254, параграф 2 от Гражданския процесуален кодекс, с измененията).

Право на активи, което не позволява принудително изпълнение, може да бъде упражнявано срещу взискателя чрез молба за изключване на такива активи от принудителното изпълнение в съответствие с член 267, параграф 1 от Гражданския процесуален кодекс.

Право на активи, които са част от съпругеска имуществена общност или за целите на заповед за изпълнение се разглеждат като активи, представляващи част от съпругеската имуществена общност на ответника и нейния/неговия съпруг/а, въпреки че вземането, което трябва да бъде събрано, не може да бъде удовлетворено от тези активи, може да се изпълни *mutatis mutandis* чрез такава молба (член 267, параграф 2 от Гражданския процесуален кодекс).

Отричане на автентичност, размер, група или разпореждане по някое от предявените вземания за разпределение на постъпления или удовлетворяване по друг начин в хода на принудителното изпълнение на съдебно решение също трябва да се изпълняват и спрямо взискателя чрез молба, при законоустановени методи за обезценяване на активи (член 267а от Гражданския процесуален кодекс).

Даден участник може да подаде възражения срещу някои съдебни решения. Такива са например: възражения от ответника, свързани с инвентарния списък на активите, възражения срещу доклада относно управление на производствено предприятие или възражения срещу отсъждане.

Не на последно място, ответникът може да подаде молба в хода на принудителното изпълнение и изпълнителното производство, за да отложи или спре принудителното изпълнение на съдебното решение (изпълнение). Отлагането и спирането на принудителното изпълнение на съдебно решение (изпълнение) се урежда в Гражданския процесуален кодекс, както и в Кодекса за принудително изпълнение (по-специално член 266, член 268 и член 269 от Закон № 99/1963, Граждански процесуален кодекс, с измененията, и член 54, член 55 и член 55а от Закон № 120/2001, Кодекс за принудително изпълнение, с измененията).

Обжалване в изпълнително производство:

Обжалване на решение на съдебния изпълнител е възможно в случаите, позволени от Кодекса за принудително изпълнение (вж. член 55с).

Възможно е да се подаде молба за изключване на дадена вещ срещу решение на съдебния изпълнител по молба за изваждане от списъка на дадена вещ в съответствие с член 267 от Гражданския процесуален кодекс в съда по изпълнението в рамките на 30 дни от постановяването на решението на съдебния изпълнител, чрез което съдебният изпълнител не е спазил, дори частично, молбата за изваждане на вещта от списъка. Продажбата на включените в списъка движими активи между подаването на молбата за изваждане на дадена вещ от списъка и изтичането на крайния срок, както и за продължителността на производството по иска, не е възможна.

Даден участник може да подаде възражения срещу заповед за плащане на разноските по производството в рамките на 8 дни от постановяване на решението.

По отношение на молбата за отлагане или отмяна на изпълнението вж. по-горе „Opravné prostředky při soudním výkonu rozhodnutí“.

6 Подлежи ли принудителното изпълнение на ограничения, по-специално във връзка със защитата на длъжника или сроковете?

Вследствие на заповед за изпълнение (член 44 и следващите от Кодекса за принудително изпълнение) забраната за разпореждане с активите не се прилага по отношение на обичайните търговски и оперативни дейности на ответника, задоволяването на неговите основни нужди от издръжка и тези на лицата, за които той носи отговорност да издържа, както по отношение на поддържането и управлението на активите. Освен това ответникът може да подаде молба до съдебния изпълнител за неизпълнение на забраната за разпореждане по отношение на част от неговите активи; в тази молба ответникът може да докаже, че оставащите му активи са очевидно и несъмнено достатъчни да покрият вземането, което трябва да бъде събрано, включително разноските на вискателя и разноските за изпълнението.

Ответникът има също така възможност след покана от съдебния изпълнител, в която трябва да се съдържа информация по отношение на крайния срок за плащане и потенциалните последици от неплащането, да плати вземането, което трябва да бъде събрано, както и на депозит при намалени разноски. Забраната върху разпореждането с активите (член 44а, параграф 1 и член 46, параграф 6 от Кодекса за принудителното изпълнение) ще бъде преустановена при спазване на вземането, което трябва да бъде събрано, и плащането на депозита. В противен случай съдебният изпълнител ще започне изпълнението.

Ответникът е защитен, особено в ситуация на принудително извеждане от апартамент или друг недвижим имот, в който той живее, в съответствие с член 65 от наредба на Министерството на правосъдието на Чешката република № 37/1992 от 23 декември 1991 г. относно правилата на процедурата на районните и окръжните съдилища, с измененията. Това е така, тъй като, ако при принудително извеждане от недвижим имот, сграда, апартамент или стая, изпълнителят разбере, че лицето, което трябва да бъде изведено, е приковано към легло поради заболяване, или е жена, която е в следродилен период или е в напреднал стадий на бременност, и че принудителното извеждане би застрашило сериозно здравето на това лице, такова принудително изпълнение не е позволено; ако не е получено потвърждение от лекар или ако има съмнения в достоверността на такова твърдение, съдебният изпълнител ще потърси мнението на медицински специалист.

Някои вещи, които принадлежат на длъжник, са освободени в съответствие с Гражданския процесуален кодекс, вж. също въпроса „Jaký druh majetku může být předmětem výkonu soudních rozhodnutí?“

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Последна актуализация: 20/08/2018